

**UCHWAŁA NR VII/46/19
RADY POWIATU W KOSZALINIE**

z dnia 28 lutego 2019 r.

**w sprawie przyjęcia sprawozdania Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Koszalinie
z efektów pracy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej za 2018 rok.**

Na podstawie art. 76 ust 4 pkt 15 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2018 r. poz. 988 z późn. zm.) oraz § 19 ust. 2 Statutu Powiatu Koszalińskiego przyjętego uchwałą Rady Powiatu Nr XXV/221/17 z dnia 28 lutego 2017 r. w sprawie uchwalenia Statutu Powiatu Koszalińskiego (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z 2017 r. poz. 1311; z 2018 r. poz. 5226) uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się sprawozdanie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Koszalinie z efektów pracy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej za 2018 rok, stanowiące załącznik do niniejszej uchwały.

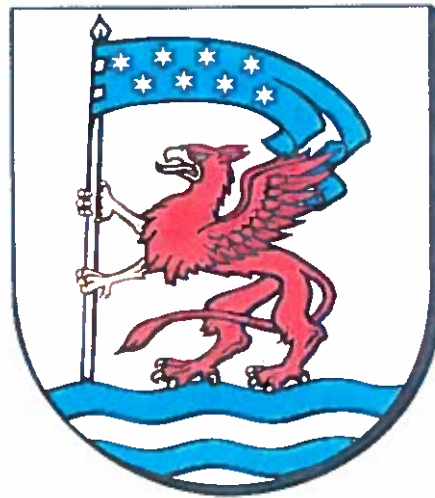
§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Z. Grabarek
Zbigniew Grabarek

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Koszalinie

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
w Koszalinie

SPRAWOZDANIE Z EFEKTÓW PRACY ORGANIZATORA RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ W 2018 ROKU

Koszalin 2019

POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE W KOSZALINIE - SPRAWOZDANIE Z EFEKTÓW PRACY ORGANIZATORA RODZINNEJ
PIECZY ZASTĘPCZEJ W 2018 ROKU tel./fax 094 71 40 252; www.pccrkoszalin.pl; e-mail: pcpr@powiat.koszalin.pl

-Rodzina jest najważniejsza!

*XII Spotkanie rodzin zastępczych – Rodzinalia w 2018 r. – gmina Świeszyno.
W święcie rodzicielstwa zastępczego uczestniczyło 400 osób.*

SPIS TREŚCI

1. Wprowadzenie.....	4
2. Organizacja pracy/zatrudnienie	6
3. Rodzinna Piecza Zastępcza	7
4. Usamodzielnianie wychowanków	13
5. Mieszkanie chronione	14
6. Ocena sytuacji dziecka i funkcjonowania RZ	15
7. Szkolenia	21
8. Realizacja Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2017 – 2019.....	25
9. Informacje dodatkowe	28
10. Podsumowanie/wnioski do dalszej pracy.....	32

1. WPROWADZENIE

Organizacja prawidłowego wsparcia rodzinnej pieczy zastępczej to kolejne dodatkowe zadanie realizowane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Koszalinie. W celu prawidłowej realizacji zadań Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej - zgodnie z art. 180 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej- Uchwałą Rady Powiatu w Koszalinie Nr XXII/184/16 z dnia 27 października 2016 r. został przyjęty *Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2017 – 2019*. Należy pamiętać, że niniejsze sprawozdanie dotyczy (zgodnie z ustawą) wyłącznie wychowanków **rodzinnej pieczy zastępczej** – nie uwzględnia więc pieczy instytucjonalnej oraz innych zadań związanych z pieczą zastępczą realizowanych przez Centrum (np. świadczenia dla wychowanków i rodzin zastępczych oraz rodzinnych domów dziecka- prowadzenie postępowań, wydawanie decyzji, windykacja, prowadzenie mieszkania chronionego, wsparcie specjalistyczne, praca z usamodzielnianymi wychowankami itp.).

Bez przemyślanej polityki rodzinnej nie ma rozwoju lokalnego. Polityka rodzinna dotyczy wszystkich rodzin, pomoc społeczna tylko tych Rodzin , które sobie nie radzą lub wymagają wsparcia. Rok 2018 był dla pieczy zastępczej w naszym powiecie ogromnym sukcesem mierzonym liczbą powrotów wychowanków do rodzin biologicznych i liczbą adopcji.

Lawinowo wzrastająca w 2017 r liczba umieszczeń dzieci w pieczy zastępczej budziła ogromny niepokój – zwłaszcza, że w porównaniu z danymi z województwa i kraju. Byliśmy tu zdecydowanymi liderami. Ta niepokojąca tendencja utrzymywała się od 2016 roku – stąd rozmowy z Regionalnym Ośrodkiem Polityki Społecznej w Szczecinie dotyczące obiektywnej (zewnętrznej) diagnozy przyczyn tego stanu rzecz oraz wypracowania rekomendacji dla wszystkich podmiotów (OPS, sąd rodzinny Ośrodek Adopcyjny itp.) do podjęcia zdecydowanych działań zmierzających do ograniczenia tego zjawiska. Ogromnym wysiłkiem – profesjonalnym działaniem pracowników Organizatora RPZ (PCPR) oraz wielu służb na poziomie gmin, powiatu i województwa – rok 2018 można nazwać przyjaznym dla wychowanków rodzinnej pieczy w naszym powiecie. Szczegóły znajdują się w niniejszym sprawozdaniu, do którego wnikliwej lektury z przyjemnością zapraszam.

Każde z powierzonych opiece ORPZ /PCPR dzieci otoczone jest opieką spełniającą wszelkie standardy, a jeżeli tak nie jest – natychmiast jest o tym informowany sąd rodzinny.

Zmiany organizacyjne przekształcające sprawdzone i wysoko oceniane rodziny zawodowe mogące opiekować się maksymalnie

trojgiem dzieci w Rodzinne Domy Dziecka, w których może przebywać do nawet ośmiorga dzieci- to tylko jedno z wielu działań podjętych w celu zapewnienia dzieciom optymalnej pieczy rodzinnej na terenie naszego powiatu.

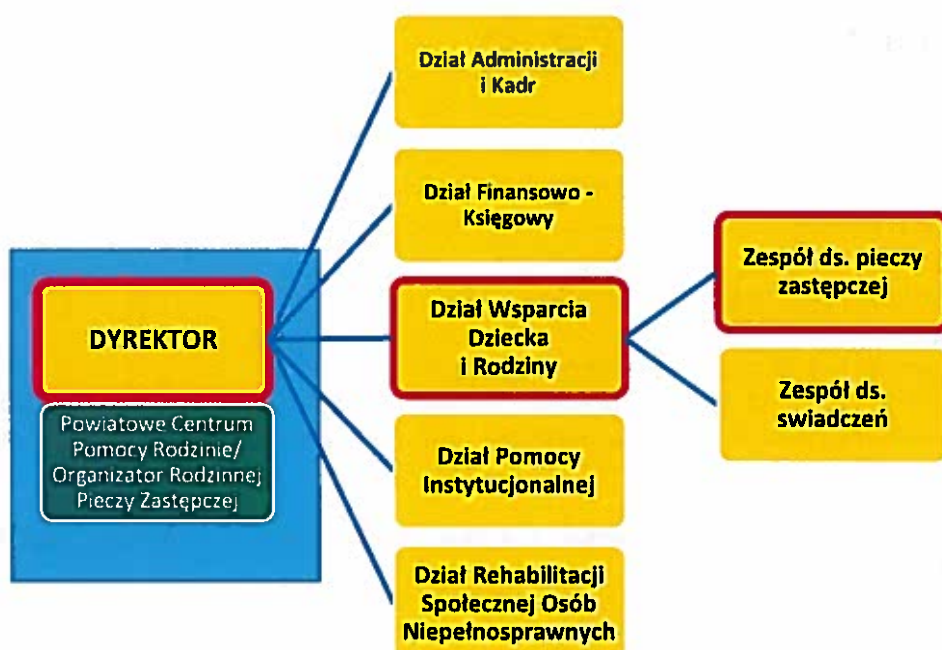
Odbývająca się w naszym powiecie ogólnopolska konferencja prezentująca narzędzie deinstytucjonalizacji pieczy zastępczej plasuje nasz powiat w czołówce powiatów (na 380 powiatów w Polsce – 49. miejsce dla powiatu koszalińskiego w prezentowanym rankingu) daje obiektywną ocenę pracy Organizatora w powiecie.

Palącą potrzebą pozwalającą na otoczenie każdego z powierzonych nam dzieci wsparciem adekwatnym do Jego potrzeb jest zapewnienie właściwych warunków lokalowych pozwalających na zapewnienie każdemu klientowi intymności i dyskrecji (w niewielkich pomieszczeniach pracują po dwie osoby), brak jest pomieszczenia do kontrolowania kontaktów wychowanków (z lustrem weneckim) oraz sali do licznych szkoleń, spotkań grup samokształceniowych, superwizyjnych i do ocen sytuacji dzieci oraz sporządzania diagnoz specjalistycznych. W nadchodzącym roku chcielibyśmy nadal cieszyć się z powrotów wychowanków do rodziców biologicznych. To bardzo żmudna i ciężka praca rodzin zastępczych i pracowników Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej.

2. ORGANIZACJA PRACY/ ZATRUDNIENIE

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Koszalinie, zarządzeniem Starosty Koszalińskiego nr 31/2011 z dnia 19 września 2011 r. zostało wyznaczone na organizatora rodzinnej pieczy zastępczej w Powiecie Koszalińskim. Spowodowało to konieczność wprowadzenia zmian organizacyjnych w Centrum a mianowicie utworzenie zespołu ds. pieczy zastępczej.

Schemat nr 1. Struktura PCPR w Koszalinie

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej

Zródło: opracowanie własne

W roku 2018 r. w ramach zespołu ds. pieczy zastępczej zatrudnionych było 6 pracowników – 4 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej (w tym 1 starszy koordynator rodzinnej pieczy zastępczej) oraz 2 pracowników socjalnych (starszy pracownik socjalny oraz starszy specjalista pracy socjalnej). Wszyscy pracownicy zespołu ds. pieczy zastępczej zatrudnieni byli na umowę o pracę, w pełnym wymiarze czasu. Zatrudnienie koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej współfinansowane było ze środków Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego (Wojewoda Zachodniopomorski) – w ramach *Resortowego Programu Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej – asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy*

POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE W KOSZALINIE - SPRAWOZDANIE Z EFEKTÓW PRACY ORGANIZATORA RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ W 2018 ROKU tel./fax 094 71 40 252; www.pcorkoszalin.pl; e-mail: pcpr@powiat.koszalin.pl

zastępczej w kwocie 82.803 zł z przeznaczeniem na częściowe pokrycie wydatków związanych z zatrudnieniem koordynatorów w PCPR w Koszalinie.

W 2018 r. wszystkie rodziny zastępcze z terenu powiatu koszalińskiego zostały objęte opieką organizatora rodzinnej pieczy zastępczej ze wskazaniem pracownika wyznaczonego do współpracy (koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej/pracownika socjalnego), zgodnie z art. 77 Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Pracownicy zespołu ds. pieczy zastępczej na bieżąco współpracowali z pracownikami zespołu ds. świadczeń w zakresie przyznawania świadczeń rodzinom zastępczym.

3. RODZINNA PIECZA ZASTĘPCZA

W 2018 roku w powiecie koszalińskim funkcjonowało 6 rodzinnych domów dziecka dla 54 dzieci i 4 zawodowe rodziny zastępcze dla 23 dzieci, w tym:

- 1 pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego dla 12 dzieci;
- 3 zawodowe (zwykle) dla 11 dzieci.

Ponadto na terenie powiatu koszalińskiego funkcjonowało:

- 67 spokrewnionych rodzin zastępczych dla 82 dzieci,
- 26 niezawodowych rodzin zastępczych dla 41 dzieci.

Na dzień 31.12.2018 r. na terenie powiatu koszalińskiego funkcjonował 80 rodzin zastępczych i 5 rodzinnych domów dziecka dla 138 dzieci i pełnoletnich osób pozostających w pieczy zastępczej.

Schemat nr 2. Rodzinna Piecza Zastępcza Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Koszalinie (stan na dzień 31.12.2018 r.)

Źródło: opracowanie własne

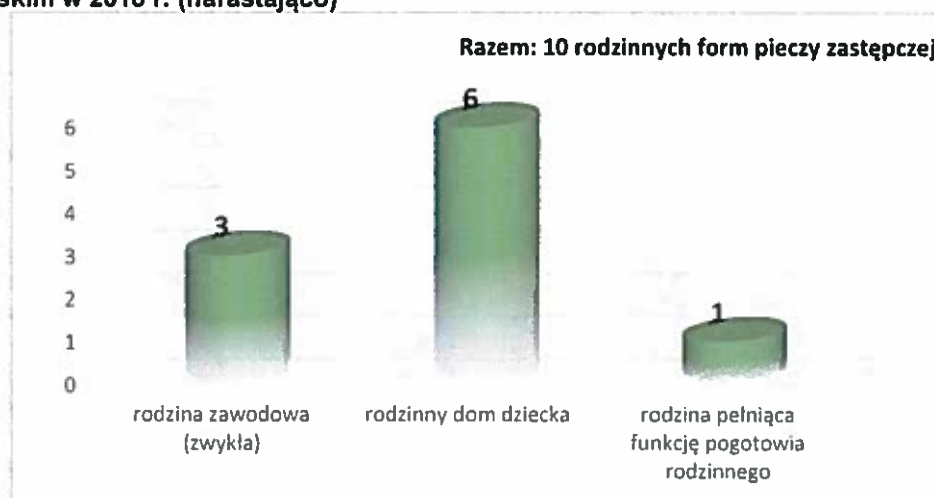
Schemat nr 3. Rodzinna Piecza Zastępcza Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Koszalinie (okres 1.01.2018 r. - 31.12.2018 r.)

Źródło: opracowanie własne

Na koniec 2018 r. na terenie powiatu koszalińskiego funkcjonowało 5 Rodzinnych Domów Dziecka. Jeden Rodzinny Dom Dziecka został rozwiązany, na prośbę prowadzącej, z uwagi na s sytuację osobistą.

Wykres nr 1. Rodzaje zawodowych rodzin zastępczych funkcjonujących w powiecie koszalińskim w 2018 r. (narastająco)

Źródło: opracowanie własne.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami w rodzinie zastępczej umieścić można do 3 dzieci a w rodzinnym domu dziecka 8 dzieci. W związku z dużą liczbą dzieci umieszczoną w pieczy zastępczej, na wniosek 5 rodzinnych domów dziecka zatrudnione zostały osoby do pomocy w pracach gospodarskich i do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi (5 osób).

Organizator rodzinnej pieczy zastępczej (zwany dalej Organizatorem) zapewnił pracę z rodzinami ukierunkowaną na powrót dzieci do rodziny naturalnej lub – gdy było

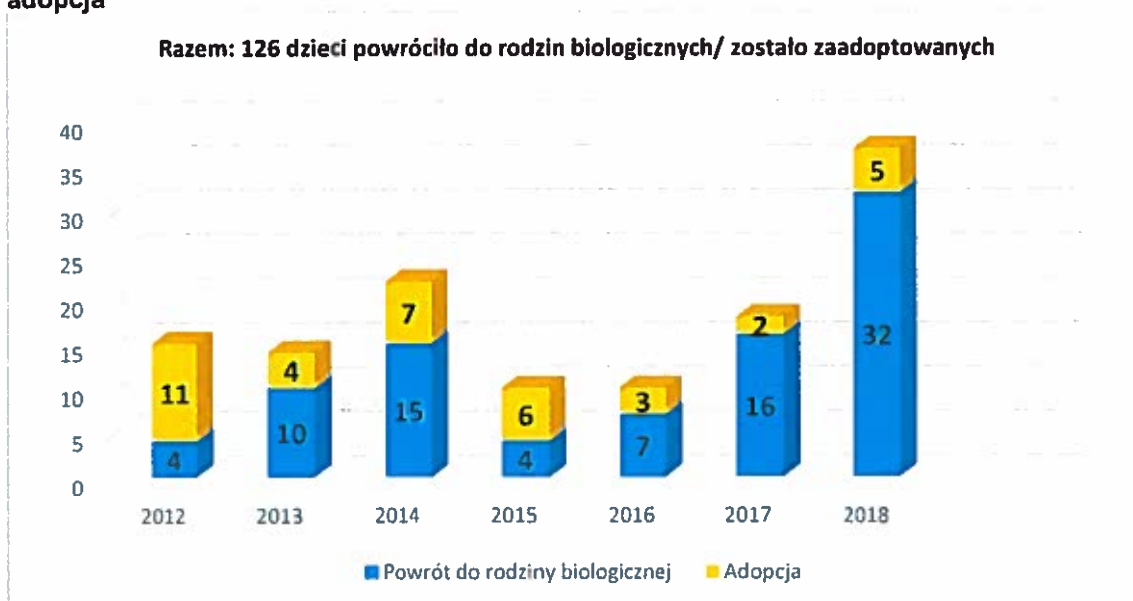
to niemożliwe, konsekwentnie dążył do przysposobienia wychowanków, zgodnie z art. 33 ustawy umożliwiając i wspierając realizację planu pracy z rodziną zastępczą poprzez między innymi przygotowanie dzieci do:

- godnego, samodzielnego i odpowiedzialnego życia,
- pokonywania trudności życiowych zgodnie z zasadami etyki,
- nawiązywania i podtrzymywania bliskich, osobistych i społecznie akceptowanych kontaktów rodziną i rówieśnikami w celu łagodzenia skutków doświadczania straty,
- zdobywania umiejętności społecznych,
- umiejętności zaspokajania potrzeb emocjonalnych ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb bytowych, zdrowotnych, edukacyjnych i kulturalno – rekreacyjnych,

W efekcie współpracy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej z innymi instytucjami na rzecz powrotu dzieci do rodzin biologicznych w 2018 r.:

- 32 dzieci powróciło do rodzin biologicznych,
- 6 dzieci umieszczono w innej rodzinie zastępczej,
- 18 dzieci zgłoszono do przysposobienia z czego do procesu adopcji dokonywanego przez Publiczny Ośrodek Adopcyjny zakwalifikowanych zostało 11 dzieci,
- 5 dzieci zostało adoptowanych.

Wykres nr 2. Realizacja głównego celu pieczy zastępczej – powrót do rodziny biologicznej/ adopcja

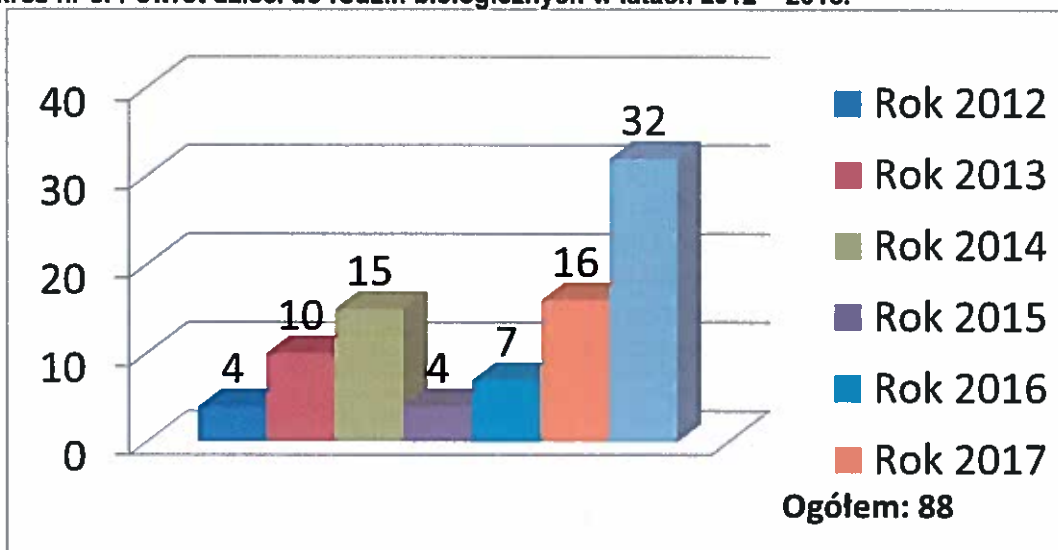

Źródło: opracowanie własne.

W 2018 r. aż o 100 % wzrosła liczba dzieci, które powróciły do rodzin biologicznych (w 2017 r. do rodzin powróciło 16 dzieci). Spowodowane to było dzięki współpracy z ośrodkami pomocy społecznej na rzecz powrotu dzieci do rodziców biologicznych a także wzrostem liczby asystentów rodziny zatrudnianych przez gminy oraz zaangażowaniem w pracę pracowników organizatora rodzinnej pieczy zastępczej

(opracowywanie i realizacja planów pomocy dziecku przy współudziale rodzin zastępczych).

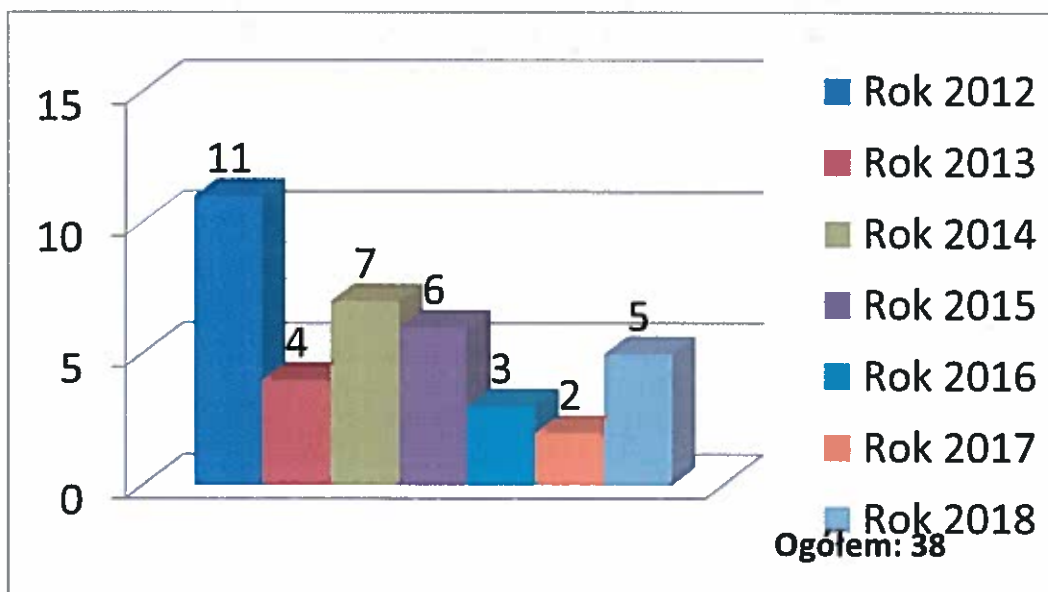
Wykres nr 3. Powrót dzieci do rodzin biologicznych w latach 2012 – 2018.

Źródło: opracowanie własne.

Zauważalny jest także wzrost dzieci, które zakwalifikowane zostały do adopcji. W 2017 r. zakwalifikowanych zostało 8 dzieci a w 2018 r. już 11 dzieci. Wzrosła także liczba dzieci adoptowanych z 2 w 2017 r. do 5 w 2018 r.

Wykres nr 4. Liczba adopcji w latach 2012-2018.

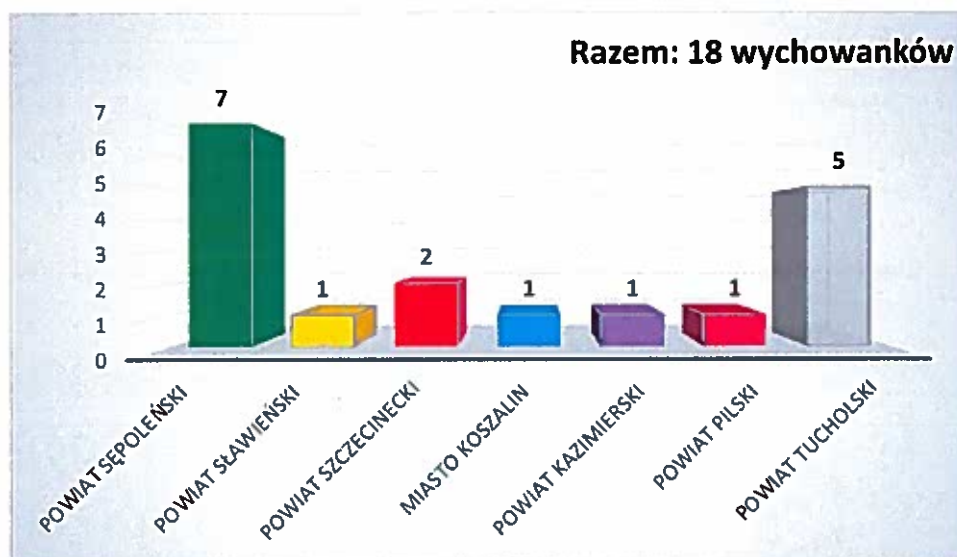

Źródło: opracowanie własne.

Na terenie powiatu koszalińskiego nie funkcjonują placówki opiekuńczo-wychowawcze. Dzieci na podstawie postanowień Sądu kierowane są do placówek na terenie innych powiatów. W 2018 r. nie było problemów z umieszczaniem dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. W 2018 r. średni okres oczekiwania na miejsce w placówce nie przekraczał jednego miesiąca. Wszystkie postanowienia sądu w sprawie umieszczenia dzieci w placówce opiekuńczo-wychowawczej zostały zrealizowane.

W 2018 roku w placówkach opiekuńczo-wychowawczych przebywało ogółem 21 dzieci pochodzących z terenu powiatu koszalińskiego, w tym jeden wychowanek umieszczony w regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej. Na dzień 31 grudnia 2018 r. w placówkach przebywało ogółem 18 wychowanków. W 2018 r. w placówkach opiekuńczo – wychowawczych umieszczonych zostało 3 dzieci z terenu powiatu koszalińskiego, 1 dziecko przeniesione zostało do rodziny zastępczej, 1 wychowanka opuściła placówkę przed osiągnięciem pełnoletności i 1 osoba weszła w proces usamodzielnienia.

Wykres nr 5. Liczba dzieci pochodzących z powiatu koszalińskiego przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych wg stanu na dzień 31 grudnia 2018 r.

Źródło: opracowanie własne

Powiat Koszaliński w 2018 r. podpisał 2 porozumienia w sprawie warunków i sposobu przekazywania środków finansowych na wydatki związane z utrzymaniem wychowanków pochodzących z terenu powiatu koszalińskiego, a przebywających w placówkach opiekuńczo – wychowawczych na terenie innego powiatu.

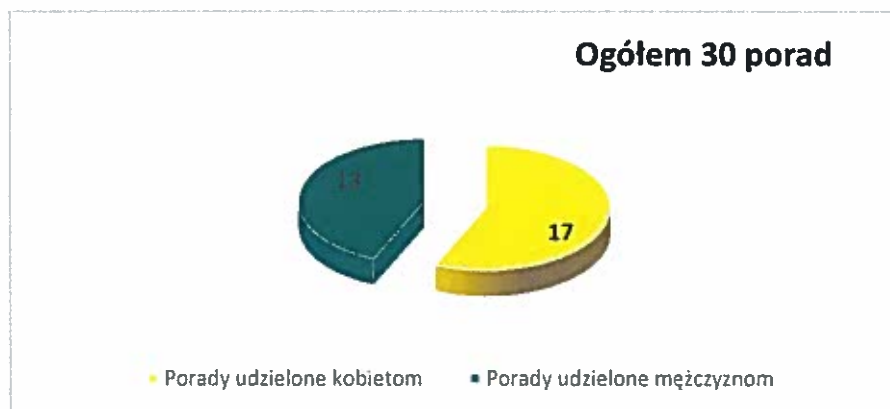
W 2018 roku, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Koszalinie realizując zadanie określone w art. 19 pkt 2 *Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej* prowadziło specjalistyczne poradnictwo. Centrum realizowało także *Powiatowy Program Profilaktyczny „Rodzina bez Przemocy”*, który opracowany został na lata 2016 – 2018. Celem głównym działań było zwiększenie dostępności do poradnictwa specjalistycznego w powiecie koszalińskim dla osób z rodzin dotkniętych przemocą ze

POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE W KOSZALINIE - SPRAWOZDANIE Z EFEKTÓW PRACY ORGANIZATORA RODZINNEJ PIELICZY ZASTĘPCZEJ W 2018 ROKU tel./fax 094 71 40 252; www.pcprkoszalin.pl; e-mail: pcpr@powiat.koszalin.pl

szczególnym uwzględnieniem dzieci. W każdy wtorek i czwartek w godzinach 10.00 – 14.00 pracownik merytoryczny oraz kierownik Działu Wsparcia Dziecka i Rodziny pełnili dyżury podczas których udzielane były informacje o uprawnieniach i prawach, porady socjalne i pedagogiczne. Porady były udzielane klientom, którzy zgłosili się osobiście, jak i telefonicznie. Łącznie udzielono 30 porad dla 26 osób, w tym:

- 17 dla kobiet,
- 13 dla mężczyzn.

Wykres nr 6. Poradnictwo specjalistyczne w ramach projektu „Rodzina bez Przemocy” w 2018 r.

Źródło: opracowanie własne

W 2018 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Koszalinie było jednym z partnerów w realizacji projektu 7.6 *Wsparcie rozwoju usług społecznych świadczonych w interesie ogólnym, ZW 2014-2020 – „Zintegrowane wsparcie dla rodzin i pieczy zastępczej na terenie województwa zachodniopomorskiego”*. Projekt realizowany był w sześciu powiatach: koszalińskim, szczecineckim, polickim, łobeskim, choszczeńskim, waleckim a liderem projektu było Województwo Zachodniopomorskie – w imieniu którego realizatorem był Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Szczecinie. W ramach tego projektu w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Koszalinie działała Regionalna Akademia Rodziny (RAR). Celem RAR było:

1. Ochrona rodziny przed rozpadem;
2. Zwiększenie umiejętności w zakresie pełnienia ról rodzinnych, w tym w rodzinach wielopokoleniowych;
3. Podniesienie kompetencji wpływających na prawidłowe zarządzanie budżetem domowym;
4. Nabycie umiejętności umożliwiających samodzielne rozwiązywanie problemów oraz konfliktów.

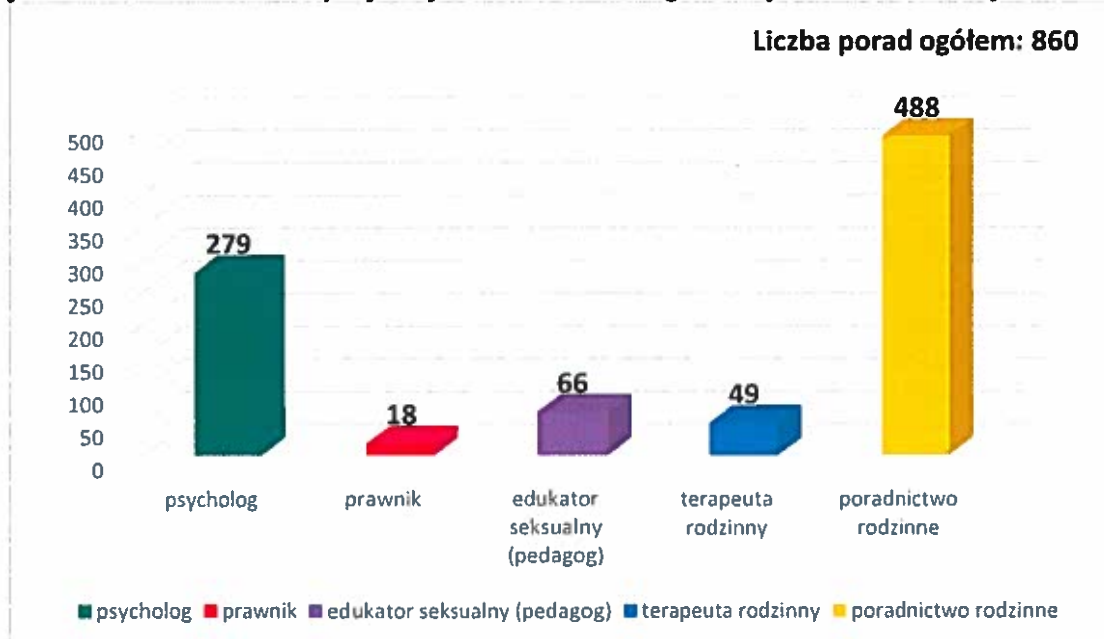
W ramach RAR prowadzone były, m.in.:

1. Usługi mediacji rodzinnych;
2. „Szkoła dla rodziców, dziadków”;
3. Warsztaty edukacji finansowej „Wybierz przyszłość”;
4. Usługi wsparcia specjalistycznego świadczone przez psychologów, terapeutów, prawników;
5. Grupy wsparcia i samopomocowe dla rodzin zastępczych.

Udział w Akademii umożliwiał osobom wykluczonym lub zagrożonym wykluczeniem

skorzystanie ze wsparcia w postaci poradnictwa specjalistycznego. W 2018 r. z poradnictwa skorzystało 188 osób.

Wykres nr 7. Poradnictwo specjalistyczne w ramach Regionalnej Akademii Rodziny w 2018 r.

Źródło: opracowanie własne

Łącznie udzielono 860 porad (o 138 więcej niż w roku 2017), w tym:

- 279 porad psychologicznych,
- 18 porad prawnych,
- 66 porad pedagogicznych – edukator seksualny,
- 49 porad terapeutycznych – terapeuta rodzinny,
- 488 porad rodzinnych.

4. USAMODZIELNIANIE WYCHOWANKÓW

W 2018 r. z pomocy ORPZ korzystało 46 wychowanków, w tym 41 usamodzielnianych, w tym 36 wychowanków rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka oraz 5 placówek opiekuńczo – wychowawczych.

W 2018 r. pracownicy socjalni oraz koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej w ramach nadzoru, kontroli i wspierania realizacji programów usamodzielniania spotykali się indywidualnie z usamodzielnianymi wychowankami i opiekunami ich procesu usamodzielnienia. Celem spotkań było przekazanie niezbędnych informacji dotyczących prawidłowego przebiegu procesu usamodzielnienia. Praca z usamodzielnianymi wychowankami oparta była na opracowanych przez ORPZ - PCPR w Koszalinie drukach Indywidualnego Programu Usamodzielnienia (IPU) oraz drukach modyfikacji IPU.

Wszystkie podjęte działania miały na celu wsparcie wychowanków w trudnym procesie usamodzielniania. Dzięki wszechstronnemu działaniu specjalistów i kompleksowemu stosowaniu instrumentów aktywnej integracji - młodzi ludzie

POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE W KOSZALINIE - SPRAWOZDANIE Z EFEKTÓW PRACY ORGANIZATORA RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ W 2018 ROKU tel./fax 094 71 40 252; www.pcprkoszalin.pl; e-mail: pcpr@powiat.koszalin.pl

otrzymali szansę na lepszy, przemyślany i świadomy start w dorosłość. W 2018 r. proces usamodzielnienia rozpoczęło 14 wychowanków pieczy zastępczej (dwóch poza terenem powiatu koszalińskiego) i 7 wychowanków zakończyło proces usamodzielnienia.

5. MIESZKANIE CHRONIONE

Mieszkanie chronione zgodnie z literalnym brzmieniem art. 53 *Ustawy o z dnia 12 marca 2004 r. pomocy społecznej* jest formą pomocy, której celem jest przygotowanie osoby w nim przebywającej, do prowadzenia samodzielnego życia lub zastępująca pobyt w placówce zapewniającej całodobową opiekę. Celem tej formy wsparcia jest ułatwienie samodzielnego egzystencji oraz integracja ze społecznością lokalną.

W powiecie koszalińskim z mieszkania chronionego korzystają usamodzielniani pełnoletni wychowankowie rodzin zastępczych, placówek opiekuńczo – wychowawczych którzy ze względu na trudną sytuację życiową potrzebują wsparcia w funkcjonowaniu w życiu codziennym. W 2018 r. w mieszkaniu chronionym przebywała 1 osoba.

Pomoc w formie pobytu w mieszkaniu obejmuje:

- zamieszkanie w dwóch dwuosobowych pokojach,
- korzystanie ze wspólnej kuchni, łazienki, pokoju dziennego, przedpokoju i pomieszczenia gospodarczego,
- zapewnienie niezbędnej pomocy w realizacji celów życiowych przez pracowników socjalnych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Koszalinie.

Z uwagi na wymogi standaryzacyjne, określone w Rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 marca 2012 r. w sprawie mieszkań chronionych, w mieszkaniu jednocześnie może zamieszkiwać do 4 wychowanków. Z tej formy pomocy w 2018 roku skorzystała jedna usamodzielniana wychowanka pieczy zastępczej.

Pracownicy ORPZ, prowadzili bieżący monitoring w zakresie funkcjonowania i przestrzegania regulaminu pobytu w mieszkaniu przez mieszkańców. Pracownicy Działu Wsparcia Dziecka i Rodziny (koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej oraz pracownicy socjalni) przez cały czas prowadzili pracę z usamodzielnianymi wychowankami pieczy zastępczej przebywającymi w mieszkaniu chronionym poprzez nadzór realizacji Indywidualnych Programów Usamodzielnienia, prowadzą treningi gospodarowania budżetem, pomagali w załatwianiu różnych spraw urzędowych (dokonanie meldunku tymczasowego, pomoc w załatwieniu świadczeń z pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego).

Mieszkanie chronione jest ważnym elementem w procesie usamodzielnienia. Daje możliwość realizacji celów zawartych w Indywidualnym Programie Usamodzielnienia każdego usamodzielnianego, o którym mowa jest w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, takich jak:

- uzyskanie wykształcenia (kwalifikacji zawodowych),
- uzyskanie odpowiednich warunków mieszkaniowych,
- uzyskanie zatrudnienia,
- utrzymywanie kontaktów z rodziną,
- integracja ze środowiskiem,
- współpraca ze specjalistami, opiekunem usamodzielnienia, pracownikiem

POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE W KOSZALINIE - SPRAWOZDANIE Z EFEKTÓW PRACY ORGANIZATORA RODZINNEJ
PIECZY ZASTĘPCZEJ W 2018 ROKU tel./fax 094 71 40 252; www.pcorkoszalin.pl; e-mail: pcpr@powiat.koszalin.pl

PCPR

- podjęcie działań na rzecz zabezpieczenia spraw spadkowych i majątkowych,
- składanie wniosków do instytucji, podmiotów publicznych,
- inne istotne działania wynikające z sytuacji osobistej.

Okres pobytu w mieszkaniu uzależniony jest od gotowości usamodzielnianego do podjęcia samodzielnego życia. Brak realizacji regulaminu pobytu w mieszkaniu i brak realizacji IPU przez mieszkańca jest podstawą do uznania braku zasadności dalszego pobytu w mieszkaniu.

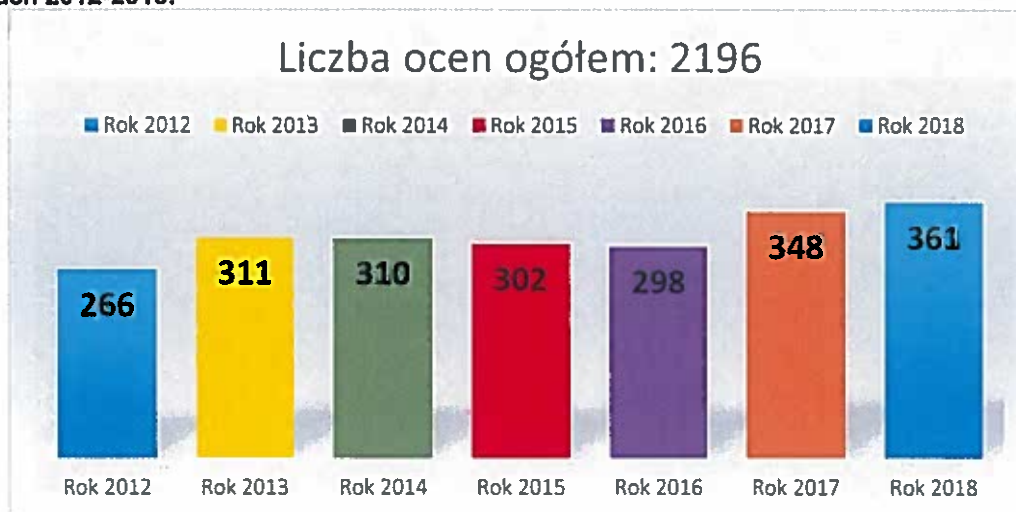
W 2018 r. została zmieniona lokalizacja mieszkania chronionego jednak nadal pozostaje ono na terenie gminy Mielno.

6. OCENY SYTUACJI DZIECKA I FUNKCJONOWANIA RODZIN ZASTĘPCZYCH

Organizator rodzinnej pieczy zastępczej oraz pcpr (w powiecie odpowiada za oba zadania PCPR w Koszalinie) ma obowiązek przeprowadzania cyklicznej oceny procesu wychowawczego oraz zabezpieczenia materialnego dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej. Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej ocena odbywa się nie rzadziej niż co trzy miesiące w przypadku dzieci do 3 roku życia oraz raz na sześć miesięcy w przypadku dzieci starszych. Należy dokonywać oceny funkcjonowania rodzin zastępczych oraz ocenę zasadności pobytu w pieczy (na potrzeby sądów rodzinnych). W spotkaniach zespołów ds. okresowej oceny dziecka uczestniczyły rodziny zastępcze oraz w szczególności przedstawiciele:

- organizatora rodzinnej pieczy zastępczej (PCPR w Koszalinie – psycholog, koordynator rodzinnej pieczy zastępczej, pracownik socjalny, pedagog),
- szkół i przedszkoli ,
- służby zdrowia,
- Publicznego Ośrodka Adopcyjnego w Koszalinie,
- ośrodków pomocy społecznej;
- rodziny biologiczne,
- inne osoby wg potrzeb.

Wykres nr 8. Liczba ocen sytuacji dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej przeprowadzonych w latach 2012-2018.

Źródło: Opracowanie własne

Zgodnie z art. 134 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, na bieżąco dokonywano oceny rodzin zastępczych. W 2018 r. wszystkie rodziny zastępcze oraz prowadzący rodzinne domy dziecka zostali ocenieni przez organizatora rodzinnej pieczy zastępczej. W roku 2018 przeprowadzono 361 okresowych ocen sytuacji dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej. Ponadto w 2018 r. sporządzano raz na pół roku sprawozdania do sądu z funkcjonowania dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych (zgodnie z zapisami ustawy). Sporządzane także były sprawozdania doraźne na prośbę sądu w związku z toczącymi się postępowaniami (o przywrócenie władzy rodzicielskiej, pozbawienie bądź ograniczenie).

Każdego roku zgodnie z art. 134 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej dokonywana jest ocena rodzin zastępczych oraz rodzinnych domów dziecka. Ponadto bardzo często rodziny zastępcze spotykały się z pracownikami w siedzibie PCPR w Koszalinie jak i poza nią (spotkania w plenerze). Jeden raz w miesiącu odbywały się spotkania zawodowych rodzin zastępczych mające charakter grupy wsparcia (w sumie odbyło się 13 spotkań). Spotkania te odbywały się m.in. w siedzibie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Koszalinie. Podczas spotkań rodziny zapoznawane były ze zmianami w obowiązujących przepisach, omawiane były także problemy, z którymi na co dzień mają do czynienia rodziny. Liderem spotkań byli koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej oraz pracownicy socjalni. W ramach w/w spotkań w okresie od lutego do kwietnia przeprowadzona została Szkoła dla rodziców (10 spotkań). Ponadto odbywały się comiesięczne spotkania podczas, których zawodowe rodziny zastępcze mogły rozmawiać o nurtujących je problemach, doskonalić swoje umiejętności wychowawczych. 10 listopada 2018 r. w Głodowej Rodzinny Dom Dziecka Majewskich zorganizował spotkanie integracyjne dla zawodowych rodzin zastępczych i prowadzących rodzinne domy dziecka wraz z dziećmi pn. „Święto pieczonego ziemniaka”. Była to okazja do wspólnej zabawy oraz wymiany doświadczeń. W spotkaniu uczestniczyło 40 osób.

Zdjęcie nr 1. Święto pieczonego ziemniaka, Głódowa 2018.

Zdjęcie nr 2. Święto pieczonego ziemniaka, Głódowa 2018.

Zdjęcie nr 3. Święto pieczonego ziemniaka, Głodowa 2018.

W dniach 30.11 – 2.12.2018 r. w Transgranicznym Centrum Edukacji Ekologicznej w Sarbinowie odbyły się wyjazdowe warsztaty dla zawodowych rodzin zastępczych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka oraz dzieci. Podczas zajęć doskonalili umiejętności organizowania oraz spędzania czasu wolnego, rozmawiali o tradycjach, przygotowywali kartki świąteczne oraz bombki.

W miesiącu grudniu 2018 w Rekowie, dzięki gościnności niezawodowej, zostało zorganizowane spotkanie Mikołajkowe podczas, którego dzieci przebywające w zawodowych rodzinach zastępczych oraz rodzinnych domach dziecka otrzymały paczki od 30 Szczepu Royal Rangers w Koszalinie.

Zdjęcie nr 4. Mikołajki, Rekowo 2018.

Zdjęcie nr 5. Mikołajki, Rekowo 2018.

Zdjęcie nr 6. Mikołajki, Rekowo 2018.

POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE W KOSZALINIE - SPRAWOZDANIE Z EFEKTÓW PRACY ORGANIZATORA
RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ W 2018 ROKU tel./fax 094 71 40 252; www.pcpk Koszalin.pl; e-mail: pcpr@powiat.koszalin.pl

Ponadto w minionym roku, od miesiąca listopada, utworzona została także grupa wsparcia dla niezawodowych oraz spokrewnionych rodzin zastępczych, która także spotyka się 1 raz w miesiącu. W 2018 r. odbyło się 1 spotkanie podczas, którego uczestnicy dowiedzieli się m.in. o szkodliwości plotki i manipulacji informacją.

Zdjęcie nr 7. Spotkanie niezawodowych rodzin zastępczych, Koszalin 2018.

W miesiącu wrześniu 2018 r. w Połczynie Zdroju, dla dzieci i młodzieży z rodzin zastępczych oraz rodzinnych domów dziecka zostało zorganizowane spotkanie podczas, którego można było poznać tajniki wędkarstwa (pod okiem koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej oraz swoich opiekunów).

Zdjęcie nr 8. Połczyn Zdrój, 2018.

Zdjęcie nr 9. Polczyn Zdrój, 2018.

Zdjęcie nr 10. Polczyn Zdrój, 2018.

7. SZKOLENIA

Do zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej należy organizowanie szkoleń dla kandydatów na rodziny zastępcze a także dla rodzin zastępczych. W celu zapewnienia prawidłowej organizacji pieczy zastępczej przez cały rok prowadzono kampanię na rzecz pozyskania kandydatów do pełnienia funkcji rodzin zastępczych między innymi poprzez umieszczenie informacji w lokalnych mediach, przesłanie

POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE W KOSZALINIE - SPRAWOZDANIE Z EFEKTÓW PRACY ORGANIZATORA RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ W 2018 ROKU tel./fax 094 71 40 252; www.pcprkoszalin.pl; e-mail: pcpr@powiat.koszalin.pl

informacji do ośrodków pomocy społecznej z terenu powiatu koszalińskiego, umieszczanie informacji na tablicach ogłoszeń w siedzibie PCPR, ośrodku adopcyjnego, w szkołach, kościołach i innych instytucjach publicznych. Wszelkie informacje zamieszczane są na stronie internetowej (<http://pcprkoszalin.pl/>). To na niej na bieżąco publikowane są materiały związane z wymogami kwalifikacyjnymi dla rodzin zastępczych oraz zaproszenia do pełnienia tej funkcji. Idea rodzicielstwa zastępczego propagowana jest także w mediach (prasa – m. in. Głos Koszaliński, Miasto, Gość Niedzielny, radio – Radio Koszalin, RMF Max, Eska i telewizja – TV Max, Studio HD, TVP3), gdzie podczas wystąpień podawane są informacje o trwającym naborze dla kandydatów na rodziny zastępcze. Pracownicy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie na bieżąco informują osoby zainteresowane o warunkach jakie należy spełnić aby zostać rodziną zastępczą. W ramach promocji rodzicielstwa zastępczego zakupione zostały z logo PCPR w Koszalinie kalendarze ścienne, uchwyty na tablice rejestracyjne samochodów a także namiot, który wykorzystywany był i będzie podczas różnych imprez – w tym powiatowych.

Na podstawie art. 42 *Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej*, pełnienie funkcji rodziny zastępczej (w każdej jej formie) może być powierzone małżonkom lub osobie niepozostającej w związku małżeńskim, jeżeli kandydaci spełniają następujące warunki:

1. dają rękojmię należytego sprawowania pieczy zastępczej;
2. nie są i nie były pozbawione władzy rodzicielskiej, oraz władza rodzicielska nie jest im ograniczona ani zawieszona;
3. wypełniają obowiązek alimentacyjny, w przypadku gdy taki obowiązek w stosunku do nich wynika z tytułu egzekucyjnego;
4. nie są ograniczone w zdolności do czynności prawnych;
5. są zdolne do sprawowania właściwej opieki nad dzieckiem, co zostało potwierdzone zaświadczeniami:
 - o braku przeciwwskazań zdrowotnych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka, wystawionymi przez lekarza podstawowej opieki zdrowotnej;
 - opinią o posiadaniu predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka wystawioną przez psychologa, który posiada co najmniej wykształcenie wyższe magisterskie na kierunku psychologia oraz 2-letnie doświadczenie w poradnictwie rodzinnym;
6. przebywają na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
7. zapewnią odpowiednie warunki bytowe i mieszkaniowe umożliwiające dziecku zaspokajanie jego indywidualnych potrzeb, w tym:
 - rozwoju emocjonalnego, fizycznego i społecznego,
 - właściwej edukacji i rozwoju zainteresowań,
 - wypoczynku i organizacji czasu wolnego.
8. nie były skazane prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo;
9. w przypadku rodziny zastępczej niezawodowej co najmniej jedna osoba tworząca tę rodzinę musi posiadać stałe źródło dochodów.

Okoliczności te ustala Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Koszalinie na podstawie przeprowadzonej analizy sytuacji osobistej, rodzinnej i majątkowej.

W roku 2018 Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Koszalinie zorganizowało dwa szkolenia dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej. Pierwsze szkolenie odbyło się w okresie od 16.04.2018 r. do 16.04.2018 r. Kandydaci do

pełnienia funkcji rodziny zastępczej zobowiązani są uczestniczyć w zajęciach w szkoleniu prowadzonym przez PCPR w łącznym wymiarze 60 godzin dydaktycznych, w tym 10 godzin stażu w rodzinie zastępczej zawodowej lub rodzinnym domu dziecka według programu, zatwierdzonego decyzją Ministra Pracy i Polityki Społecznej. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Koszalinie posiada licencję oraz wykwalifikowanych trenerów, na prowadzenie szkolenia dla kandydatów do sprawowania pieczy zastępczej pn. „Rodzina”, który został zatwierdzony przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej decyzją z dnia 19.12.2013 r. Nr 30/2013/RZ. Do szkolenia przystąpiło 9 osób, z czego 1 osoba nie ukończyła szkolenia z uwagi na zbyt niską frekwencję.

W drugim półroczu 2018 r., we współpracy z Regionalnym Ośrodkiem Polityki Społecznej zorganizowano szkolenie dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej oraz prowadzenia rodzinnego domu dziecka. Kandydaci do pełnienia funkcji rodziny zastępczej uczestniczyli w 65 godzinnym szkoleniu, podczas którego odbyli także 10 godzinny staż w rodzinach zastępczych zawodowych lub rodzinnych domach dziecka już funkcjonujących. Szkolenie odbyło się według programu „PRIDE Rodzina piecza zastępcza”, zatwierdzonego decyzją Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej nr 8/2018/RZ z dnia 30 lipca 2018 r.

Szkolenie odbyło się w dniach 17.11.2018 r. – 7.12..2018 r. Szkolenie ukończyło 8 osób (wszystkie osoby, które zostały zakwalifikowane do udziału w szkoleniu). W sumie w 2018 r. szkolenie ukończyło:

- 14 kandydatów do pełnienia funkcji niezawodowej rodziny zastępczej,
- 1 kandydat do pełnienia funkcji spokrewnionej rodziny zastępczej.

Jedna osoba dwukrotnie brała udział w szkoleniu, ponieważ nie ukończył pierwszego szkolenia z uwagi na zbyt niską frekwencję.

Po ukończeniu szkolenia, na wniosek kandydata do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka, posiadającego świadectwo ukończenia szkolenia.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie występując jako organizator rodzinnej pieczy zastępczej wydaje zaświadczenie kwalifikacyjne zawierające potwierdzenie ukończenia szkolenia oraz spełnienie warunków określonych w art. 42 *ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej*. Przed dopuszczeniem kandydatów do uczestnictwa w szkoleniu, przeprowadzona została wstępna ocena pod względem spełniania przez nich warunków, o których mowa w art. 42 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej sporządzone zostały:

- 15 diagnoz psychologicznych,
- 15 diagnoz pedagogicznych.

W miesiącu maju 2018 r. pracownicy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej uczestniczyli w szkoleniu, podczas którego doskonalili swoje umiejętności komunikowania się z trudnym klientem oraz wystąpień publicznych.

Zdjęcie nr 11. Szkolenie, Koszalin, 2018.

Zdjęcie nr 12. Szkolenie, Koszalin, 2018.

8. REALIZACJA POWIATOWEGO PROGRAMU ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ NA LATA 2017-2019

Zgodnie z art. 180 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zadaniem własnym powiatu było opracowanie i realizacja trzyletniego powiatowego programu dotyczącego rozwoju pieczy zastępczej zawierającego między innymi coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych. „Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2017-2019” jest dokumentem opartym na „Strategii Rozwoju Problemów Społecznych na lata 2016- 2024” opracowanym w celu sprawnego funkcjonowania systemu zapobiegania kryzysom rodziny oraz kompleksowego programu wsparcia osób starszych, samotnych i niepełnosprawnych w oparciu o szeroko rozumianą pomoc społeczną. Głównym celem Programu jest zapewnienie dzieciom umieszczanym w pieczy zastępczej opieki poprzez budowę zintegrowanego systemu pieczy zastępczej i zapewnienie rodzinom zastępczym profesjonalnego wsparcia. W celu zapewnienia prawidłowej realizacji programu niezwykle ważne było, aby w jego realizację włączały się różne podmioty czy instytucje. Dlatego też realizatorami „Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej” w Powiecie Koszalińskim byli: Starostwo Powiatowe w Koszalinie, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Koszalinie, ośrodki pomocy społecznej z terenu powiatu koszalińskiego, policja, sądy, prokuratura, placówki oświatowe, placówki opiekuńczo-wychowawcze, poradnie psychologiczno – pedagogiczne, ośrodki adopcyjne, organizacje pozarządowe działające na rzecz rodziny, rodziny zastępcze i pomocowe oraz inne instytucje i służby. Omawiany Program w związku z obowiązkiem nałożonym przez ustawodawcę zgodnie z art.180 ust.1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej określa limit zawodowych rodzin zastępczych, który na lata 2017 – 2019 ustalony został w następujący sposób:

- 2017 r. – 10 rodzin,
- 2018 r. – 11 rodzin,
- 2019 r. – 12 rodzin.

Należy pamiętać, że utworzenie nowych zawodowych rodzin zastępczych możliwe jest dzięki spełnieniu określonych wymogów tj. posiadanie dodatkowych kwalifikacji i wymagań, stażu rodziny zastępczej, pozytywnej opinii organizatora rodzinnej pieczy zastępczej. W powiecie koszalińskim funkcjonują tylko 4 rodziny zawodowe (w tym jedna pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego), gdzie limit rodzin na rok 2018 wynosi 11. Wynika to m.in. z tego, że w związku z koniecznością zwiększenia liczby miejsc w pieczy zastępczej, rodziny zastępcze przekształcane są w rodzinne domy dziecka, których liczba nie jest określana w Programie. W ramach realizacji programu podejmowane są wszystkie działania na rzecz rodzin zastępczych, przebywających w nich dzieci i wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych. Na bieżąco realizowane są potrzeby wszystkich ww. osób, w efekcie czego dostosowywane są odpowiednie działania do indywidualnych potrzeb dzieci i rodzin.

W ramach realizacji zadań określonych w Powiatowym Programie Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2017 – 2019 Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Koszalinie rozpoczęło w 2017 r. realizację projektu partnerskiego w ramach działania 7.6 Wsparcie rozwoju usług społecznych świadczonych w interesie ogólnym Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego 2014-2020 Zintegrowane wsparcie dla rodzin i pieczy zastępczej na terenie województwa

POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE W KOSZALINIE - SPRAWOZDANIE Z EFEKTÓW PRACY ORGANIZATORA RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ W 2018 ROKU tel./fax 094 71 40 252; www.pcprkoszalin.pl; e-mail: pcpr@powiat.koszalin.pl

zachodniopomorskiego. W ramach tego projektu w roku 2017, w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Koszalinie utworzona została Regionalna Akademia Rodziny. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Koszalinie wraz z WiseEuropa, Fundacją Przyjaciółka i Koalicją na rzecz Rodzinnej Opieki Zastępczej uczestniczy z projekcie „Stworzenie i wdrożenie narzędzia badawczego służącego weryfikacji procesu deinstytucjonalizacji pieczy zastępczej w powiatach”. W ramach tego projektu 31.01 - 1.02.2018 r. w siedzibie Starostwa Powiatowego w Koszalinie przedstawione zostały narzędzia wsparcia deinstytucjonalizacji w powiatach.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Koszalinie jako organizator rodzinnej pieczy zastępczej na bieżąco realizowało zawarte w Programie cele poprzez swoje działania przyczyniając się do poprawy jakości pieczy zastępczej (m.in. poprzez edukację rodzin zastępczych i instytucji pracujących z rodzinami, promocję rodzicielstwa zastępczego, integrację z mieszkańcami powiatu). W czerwcu 2018 roku (jak co roku), po raz 12. zorganizowana została impreza integracyjna dla rodzin zastępczych pod nazwą *Rodzinalia 2018*, w której wzięło udział około 400 osób. W ramach tej promującej ideę rodzicielstwa zastępczego imprezy, rodziny zastępcze oraz prowadzący rodzinne somy dziecka zmierzyli się m.in. w konkurencjach kulinarnych (na najlepsze pierogi, najlepszą sałatkę) a także w różnego rodzaju konkurencjach sportowych, konkursach, zabawach. Uczestnikom zapewniony został poczęstunek. Nie zabrakło również wymiany doświadczeń i rozmów z kandydatami do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.

Zdjęcie nr 13, *Rodzinalia*, Niedalino 2018.

Zdjęcie nr 14, Rodzinalia, Niedalino 2018.

Zdjęcie nr 15, Rodzinalia, Niedalino 2018.

Zdjęcie nr 16, Rodzinalia, Niedalino 2018.

9. INFORMACJE DODATKOWE

Dla wzbogacenia ofert dla rodzin zastępczych oraz rodzinnych domów dziecka, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Koszalinie realizuje w partnerstwie projekt w ramach działania 7.6 Wsparcie rozwoju usług społecznych świadczonych w interesie ogólnym Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego 2014-2020 Zintegrowane wsparcie dla rodzin i pieczy zastępczej na terenie województwa zachodniopomorskiego. Oprócz poradnictwa specjalistycznego oraz różnego rodzaju warsztatów w 2018 r. 3 rodziny z terenu powiatu koszalińskiego, z których dzieci umieszczone były w pieczy zastępczej uczestniczyły w dwutygodniowych Turnusach Aktywizujących dla Rodzin, które odbyły się na terenie Centrum Edukacyjno – Formacyjnego w Koszalinie. Na ten czas dzieci były urlopowane pod opiekę rodzin biologicznych. Przez 2 tygodnie uczestniczyły one w zajęciach zwiększających ich kompetencje wychowawcze, objęte były kompleksowym wsparciem specjalistów. Między innymi w efekcie udziału w tego rodzaju wsparciu 1 rodzina, jeszcze w 2018 r. odzyskała 2 dzieci.

W Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie od 2018 r. realizowany jest projekt „Szansa – jestem ZA!” współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego na kwotę 1 064 718,81 zł (całkowita wartość projektu: 1 252 610,37 zł). Projekt realizowany będzie przez 3 lata. Projekt „SZANSA – jestem ZA” skierowany jest do usamodzielnianych wychowanków rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo – wychowawczych oraz osób sprawujących pieczę zastępczą. Dzięki szeroko zaplanowanym działaniom o charakterze długoterminowego wsparcia poprzez stosowanie instrumentów aktywnej integracji uzyskane rezultaty przyczynią się do zmiany w sytuacji mieszkańców powiatu koszalińskiego. Głównym celem projektu jest dostarczenie usług społecznych, dostosowanych do odbiorców wsparcia opartych na

indywidualnej diagnozie oraz wspieranie i promowanie rozwiązań sprzyjających realizowaniu funkcji rodziny.

W projekcie przewidziano następujące zadania:

1. Edukacja i rozwój – działanie kierowane do wychowanków obejmuje realizację Indywidualnych Programów Usamodzielniania, organizację spotkań edukacyjno-integracyjnych, wsparcie specjalistyczne oraz rozwijanie umiejętności w sferze kultury.
2. Kształcenie i szkolenie – Wnioskodawca zakłada, że dostosowanie programu kształcenia zwiększy potencjał uczestników projektu w niedalekim procesie wchodzenia na otwarty rynek pracy. Wychowankowie będą mogli skorzystać z udziału w kursach i szkoleniach zawodowych.
3. Doskonalenie osób sprawujących pieczę zastępczą – W ramach tego zadania projektodawca zaplanował działania o charakterze warsztatowym, działania z obszaru szeroko rozumianej profilaktyki, wsparcie świadczone przez doświadczonego specjalistę ds. Realizacja spotkań będzie miała na celu zwrócenie uwagi na wciąż rozrastające się obszary uzależnień i sposoby radzenia sobie z tym problemem (alkoholizm ze szczególnym uwzględnieniem problemowej grupy kobiecej i dziecięcej, narkomania z bardzo groźnym zjawiskiem dopalaczy wśród dzieci i młodzieży, mass-media jako zagrożenie dla prawidłowego rozwoju, przemoc w sferze portali społecznościowych itd.).
4. Zasiłki i pomoc w naturze.

Grupę docelową stanowiło 70 osób, w tym: 50 osób to wychowankowie pieczy zastępczej, 20 osób sprawujących pieczę.

W ramach projektu w 2018 roku odbyły się 2 szkolenia dla rodzin zastępczych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka. Przeprowadzone zostały dwa szkolenia pn. „Jak radzić sobie z trudnymi zachowaniami dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej” oraz „Praca z rodziną biologiczną”. Działaniami projektu objętych było także 30 wychowanków pieczy zastępczej (rodzinnej oraz instytucjonalnej). Usamodzielniani objęci są wsparciem ze strony koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej oraz pracowników socjalnych pod okiem których przed przystąpieniem do projektu opracowują Indywidualne Programy Usamodzielniania, w których planowane są m.in. działania na czas ich udziału w projekcie. W ramach projektu uczestniczyli oni w 4 weekendowych wyjazdowych warsztatach rozwoju kompetencji i umiejętności (Darłowo, Koszalin, Mielno). Podczas warsztatów usamodzielniani uczestniczyli między innymi w zajęciach z dramy, arteterapii, pierwszej pomocy przedmedycznej, gospodarowania finansami. Odbył się także cykl zajęć poświęcony zagrożeniom jakie mogą napotkać wchodząc w dorosłość, zagrożeniom wynikającym z eksperymentowania z używkami. Ponadto usamodzielniani wychowankowie podczas zajęć dbałości o wygląd mogli poznać zasady doboru odpowiednich kosmetyków. W trakcie warsztatów nie zabrakło także spotkań poświęconych prawidłowemu zachowaniu się w różnych sytuacjach (teatr, restauracja, urząd, itp.) a także mogli sprawdzić swoje umiejętności kulinarne podczas zajęć kulinarnych „Master Chef”. W okresie od 24.06 – 1.07.2018 r. wychowankowie rodzin zastępczych oraz placówek opiekuńczo – wychowawczych uczestniczyli w wyjeździe edukacyjno – poznawczym w Bieszczady.

Przez cały okres projektu chętne osoby uczestniczyły w:

- kursie prawa jazdy kat. B wraz z wstępnymi badaniami lekarskimi – 8 osób,
- korepetycjach – 15 osób.

POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE W KOSZALINIE - SPRAWOZDANIE Z EFEKTÓW PRACY ORGANIZATORA
RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ W 2018 ROKU tel./fax 094 71 40 252; www.pcpk Koszalin.pl; e-mail: pcpr@powiat.koszalin.pl

Ponadto:

- 3 osobom zakupione zostały okulary,
- 3 osobom zakupione zostały aparaty ortodontyczne,
- 1 osobie zakupione zostały wkładki ortopedyczne.

Zdjęcie nr 17, Warsztaty, Szansa – jestem ZA, 2018.

Zdjęcie nr 18, Warsztaty, Szansa – jestem ZA, 2018.

Zdjęcie nr 19, Warsztaty, Szansa – jestem ZA, 2018.

Zdjęcie nr 20, Warsztaty, Szansa – jestem ZA, 2018.

Zdjęcie nr 21, Warsztaty, Szansa – jestem ZA, 2018.

W celu poprawy jakości pracy świadczonej w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie a także w celu przeciwdziałania wypaleniu zawodowemu pracownicy objęci są superwizją wewnętrzną, prowadzoną przez Dyrektora, Kierowników działów oraz samych pracowników.

10. PODSUMOWANIE – WNIOSKI DO DALSZEJ PRACY

Praca z dziećmi, które w wyniku wielu różnych nieprawidłowości występujących w rodzinie naturalnej muszą funkcjonować poza jej strukturą nigdy nie jest łatwa, stąd tak ważne jest kto i w jaki sposób opiekuje się tak mocno skrzywdzonym przez najbliższych dzieckiem. Rodzicielstwo zastępcze to ogromna odpowiedzialność i ogromny trud wkładany codziennie przez 24 godziny – bez świąt i przerw weekendowych. Nakłada to również ciężar odpowiedzialności za prawidłowość i jakość świadczonej opieki nad dziećmi umieszczonymi w rodzinnej pieczy zastępczej na organizatora rodzinnej pieczy zastępczej- a tym samym na Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Koszalinie.

Wnioski do dalszej pracy:

W trosce o prawidłowe, profesjonalne funkcjonowanie rodzinnej pieczy zastępczej w powiecie koszalińskim – a co za tym idzie zapewnienie najwyższej jakości opieki i wsparcia dzieciom umieszczonym w rodzinach zastępczych uzasadnionym działaniem jest:

- Opracowanie Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2020 – 2022,
- Dalsza kontynuacja wspólnych wyjazdów w środowisko 2 pracowników (względy bezpieczeństwa i lepsza znajomość rodzin);
- opiniowanie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej przez co najmniej 2 pracowników;

- zatrudnienie psychologa w pełnym wymiarze czasu;
- prowadzenie cyklicznych kampanii społecznych, adresowanych do potencjalnych kandydatów na zastępcze rodziny (różnego rodzaju imprezy lokalne, np. Dożynki);
- profilaktyka problemów małżeńskich i rodzinnych, skierowana zarówno do młodych ludzi, jak i do osób dojrzałych, w okresach krytycznych dla związków;
- współpraca z OPS z terenu powiatu w kierunku edukacji i interwencji socjalnej wobec rodzin zagrożonych lub dotkniętych odebraniem i umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej;
- promocja i upowszechnianie właściwych postaw w rodzinie oraz rodziny w ogóle;
- zwiększenie lub co najmniej utrzymanie zatrudnienia pracowników zespołu ds. pieczy zastępczej na dotychczasowym poziomie;
- zmniejszenie liczby pracowników socjalnych (1) na rzecz koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej (ze względu na specyfikę pracy powinno to być zatrudnienie wyłącznie na umowę o pracę);
- zatrudnienie superwizora;
- podejmowanie działań sprzyjających rozwojowi wolontariatu na rzecz pracy z rodzinami zastępczymi oraz dziećmi umieszczonymi w pieczy zastępczej;
- prowadzenie poradnictwa specjalistycznego;
- dalsze aplikowanie o środki zewnętrzne w celu zwiększenia oferty kierowanej do rodzin zastępczych i dzieci w nich umieszczonych;
- standaryzacja mieszkania chronionego zgodnie z obowiązującymi przepisami (remont – dostosowanie do potrzeb osób niepełnosprawnych)
- kontynuacja odwiedzin w środowiskach rodzin zastępczych również w godzinach popołudniowych, w szczególności w rodzinach wymagających wsparcia (problemy wychowawcze z małoletnimi i niskie kompetencje wychowawcze rodziców) na minimum dotychczasowym poziomie;
- poprawienie komunikacji na linii szkoła – rodzice zastępczy zwłaszcza w sytuacjach, gdy deficyty rozwojowe i edukacyjne wymagają większego zaangażowania niż standardowe działania,
- ułatwienie kontaktów na linii miejscowy ośrodek pomocy społecznej – rodzice zastępczy w sytuacjach wymagających udzielania pomocy wynikającej z realizowanych przez ośrodki zadań z zakresu pomocy społecznej (przemoc, ubóstwo, bezrobocie, niepełnosprawność),
- motywowanie rodziców zastępczych do korzystania z bezpłatnego poradnictwa specjalistycznego w ramach programów realizowanych przez PCPR w Koszalinie, czy udzielanego przez PPPP i MPPP w Koszalinie,
- zamontowanie lustra weneckiego,
- poprawa warunków lokalowych na potrzeby przeprowadzania ocen sytuacji dzieci, rodzin zastępczych, itp.,
- informowanie o zmianach w przepisach mogących mieć wpływ na funkcjonowanie rodzin zastępczych i umieszczonych w nich dzieci (nie tylko z zakresu pomocy społecznej),
- stworzenie „biblioteki rodzica zastępczego z możliwością korzystania z fachowej literatury i poradników przez rodziców zastępczych;

- dalsze doskonalenie kompetencji i umiejętności pracowników zespołu ds. pieczy zastępczej;
- dalsze prowadzenie grup wsparcia z wykorzystaniem nowych technik, metod, narzędzi;
- utworzenie *Klubu Rodzin Zastępczych* – profesjonalnie wyposażonych pomieszczeń do indywidualnej i grupowej (w tym warsztatowej) pracy z rodzinami zastępczymi oraz do prowadzenia szkoleń oraz specjalistycznej sali do umożliwienia – w uzasadnionych przypadkach obserwacji kontaktów dzieci z rodzinami naturalnymi;
- kontynuowanie cyklicznych spotkań zawodowych rodzin zastępczych.

Reasumując należy stwierdzić, że Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Koszalinie jako organizator rodzinnej pieczy zastępczej dla powiatu koszalińskiego zadania wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej realizował płynnie – pozyskując dodatkowe środki na zadania ustawowe oraz aktywizację rodzin zastępczych w kierunku działań na rzecz powrotu dzieci do rodzin naturalnych. Organizator rodzinnej pieczy zastępczej dołożył wszelkich starań, aby proces deinstytucjonalizacji i podnoszenia jakości rodzinnej pieczy zastępczej poprzez zapewnienia dzieciom rodzinnych warunków wychowania traktowany był priorytetowo i realizowany był dla dobra dziecka.

W ocenie Organizatora przewlekłość postępowań sądowych w niektórych przypadkach utrudnia powrót dzieci do rodzin naturalnych a czasami też uniemożliwia szansę dzieci na przysposobienie.

Uzasadnienie

do uchwały Nr VII/46/19 Rady Powiatu w Koszalinie z dnia 28 lutego 2019 r. w sprawie przyjęcia sprawozdania Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Koszalinie z efektów pracy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej za 2018 rok.

Zgodnie z art. 76 ust. 4 pkt 15 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej Kierownik Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Koszalinie ma obowiązek corocznego przedstawiania Staroście i Radzie Powiatu sprawozdania z efektów pracy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

W związku z powyższym, wnosi się o przyjęcie ww. sprawozdania.

Przewodniczący Rady

Zbigniew Grabarek

